

EUROOPA SPORDI HARTA

Artikkel 1 Harta eesmärk

Valitsused, pidades sporti tähtsaks teguriks inimese arendamisel, peavad võtma tarvitusele meetmeid, mis on vajalikud Harta sätete rakendamiseks kooskõlas Spordi Eetika Koodeksi põhimõtetega, selleks et:

- 1) võimaldada igal inimesel spordis osaleda ning eriti:
 - a) kindlustada kõigile noortele võimalus saada kehalist kasvatust ning omandada spordi põhioskused;
 - b) kindlustada kõigile võimalus osaleda spordis ning veeta vaba aega füüsilise tegevusega ohutus ja tervislikus keskkonnas ja koostöös vastavate spordiorganisatsioonidega.
 - c) tagada, et igauks, kellel on huvi ja võimeid, saaks parandada oma sportlikke tulemusi ning saavutada kas isikliku ja /või avalikult tunnustatud tippaseme.
- 2) kaitsta ja kujundada spordi moraalseid ja eetilisi aluseid, spordiga tegelejate inimväärikust ja ohutust; hoides sporti, nais- ja meessportlasi nii poliitilise, kommertsliku kui ka finantsilise ekspluaterimise või muude alavääristavate teguviiside eest, kaasa arvatud keelatud meditsiiniliste ainete kasutamise eest ja eelkõige lapsi, noori ja naisi puudutava seksuaalse ahistamise ning ärakasutamise eest.

Artikkel 2 Harta mõiste ja sisu

- 1) Käesolevas Hartas:
 - a) tähendab "sport" kõiki organiseeritud või organiseerimata füüsilise tegevuse viise, mille eesmärgiks on väljendada või parandada kehalist vormi ja vaimset heaolekut, suhelda või saavutada tulemusi kõigil võistluste tasandil.
 - b) käesolev Harta täiendab eetilisi põhimõtteid ja suuniseid, mis on esitatud:
 - Euroopa Konventsioonis "Pealtvaatajate vägivald ja ebaväärika käitumise kohta spordivõistlustel ning eriti jalgpallivõistlustel"
 - Dopinguvastases Konventsioonis.

Artikkel 3 Spordiliikumine

- 1) Ametivõimude osa spordiliikumises on eelkõige toetav. Harta eesmärkide elluviimiseks on seetõttu loomulik nende tihe koostöö mitteriiklike spordiorganisatsioonidega, rakendades vastavalt vajadusele meetmeid spordi arendamiseks ja koordineerimiseks.
- 2) Spordis tuleb õhutada vabatahtlikkust, eriti toetades vabatahtlikke spordiorganisatsioone.
- 3) Vabatahtlikel spordiorganisatsioonidel on seaduse raames õigus iseseisvalt otsuseid vastu võtta. Nii valitsus kui spordiorganisatsioonid peavad tunnistama vajadust respektierida teineteise otsuseid.
- 4) Käesoleva harta mõnede sätete täideviimise võib usaldada riiklikele või mitteriiklikele spordivõimudele ja spordiorganisatsioonidele
- 5) Spordiorganisatsioonide tuleks toetada, et nad sõlmiksid nii omavahel kui ka võimalike partneritega, näiteks äriühingud, massimeedium jne., võimalikult kasulikke lepinguid, välistades seejuures spordi ja spordiinimeste ekspluaterimise.

Artikkel 4 Spordirajatised ja nendega seonduv

- 1) Spordirajatistesse pääsemiseks või sportimisest osavõtuks ei tohi tekitada mingeid takistusi soo, rassi, nahavärvi, keele, usutunnistuse, poliitiliste või muude tõekspidamiste, rahvusliku või sotsiaalse päritolu, varandusliku seisundi, sünnipära ega muude asjaolude tõttu.
- 2) Tuleb võtta tarvitusele abinõud, et kõik elanikud saaksid tegeleda spordiga ja vajaduse korral rakendada ka täiendavaid meetmeid, et võimaldada nii noortel andekatel kui ka puuetega või ühiskonnas ebasoodsas olukorras olevatel inimestel või inimeste rühmadel kasutada neid võimalusi efektiivselt.

- 3) Kuna spordist osavõtu ulatus sõltub spordirajatiste hulgast, mitmekesisusest ja kättesaadavusest, tuleks nende üldist planeerimist aktsepteerida kui riiklike ja kohalike võimuorganite kompetentsi küsimust. Spordirajatiste hulka tuleks lugeda olemasolevad riigi, kohaliku omavalitsuse, eraõigusliku juriidilise isiku kui ka muud rajatised. Nende eest vastutajad peavad arvestama riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke nõudeid, samuti ühiseid abinõusid, mis kavandatud spordirajatise sujuva töö, täituvuse ning ohutuse tagamiseks.
- 4) Spordirajatiste valdajad peavad rakendama meetmeid, et nii vaimsete kui ka füüsiliste puuetega inimesed saaksid nende rajatise kasutada.

Artikkel 5 Aluste rajamine

Tuleb astuda vajalikke samme kehalise vormisoleku ja põhiliste sportlike oskuste omandamiseks ning ergutada noori tegelema spordiga, näiteks:

- tagada, et spordi ja kehalise kasvatuse edendamiseks mõeldud spordirajatised ja õppeprogrammid oleksid kättesaadavad kõigile õpilastele ja et neile oleks eraldatud spordirajatistes vastav aeg;
- tagada õpilaste juhendamine kvalifitseeritud kehalise kasvatuse õpetajate poolt kõigis koolides;
- tagada võimalused spordiga tegelemiseks ka pärast kohustusliku hariduse omandamist;
- soodustada sidemete sõlmimist koolide ja teiste haridusasutuste, koolispordiklubide ja kohalike spordi-klubide vahel;
- soodustada ja arendada spordirajatiste kasutamist koolide ja kohaliku elanikkonna poolt;
- kujundada ühiskondlikku arvamist nii, et lapsevanemad, õpetajad, treenerid ja valitud ning palgalsed spordijuhid innustaksid noori regulaarselt spordiga tegelema;
- alustada spordieetika õpetamist alates algklasside õpilastest.

Artikkel 6 Osavõtu soodustamine

- 1) Spordiga tegelemist, olgu see siis vaba aja veetmiseks, puhkuseks, tervise tugevdamiseks või võimete arendamiseks, tuleb kõigis elanikkonna kihtides igati soodustada võimaldades spordirajatiste kasutamist ning juhendamist mitmekesiste programmide ja kvalifitseeritud treenerite, juhendajate ja spordijuhtide poolt.
- 2) Sportimisvõimaluste loomine töökohtades peab olema tasakaalustatud spordipoliitika osaks.

Artikkel 7 Võimete täiustamine

Spordiga tegelemist kõrgemal tasemel tuleb soodustada ja toetada kõigil spetsiifilistel viisidel ning koostöös vastavate spordiorganisatsioonidega. Kaetud peaksid olema ka sellised valdkonnad nagu talentide avastamine ja nõustamine, sobivate spordibaaside kasutamise võimaldamine, arenev toetus spordimeditsiinilisele ja sporditeaduslike teenindamisele, teaduslikel alustel treenimise, treenerite koolitamise ja teiste spordijuhtimise funktsioonide toetamine, spordiklubide ülesehituse arendamine ja võistlusvõimaluste loomine.

Artikkel 8 Tippspordi ja profispordi toetamine

- 1) Koostöös spordiorganisatsioonidega tuleb välja töötada otsese või kaudse toetuse kindlustamise vormid sportlastele - meestele ja naistele, kes ilmutavad erakordseid sportlikke võimeid, et nad saaksid täielikult oma sportlikke ja isiksuslikke võimeid välja arendada. Seejuures tuleb arvestada ja täielikult respektierida nende individuaalsust ning füüsilist ja moraalselt terviklikkust. Selline toetus hõlmab aspekte, mis on seotud annete avastamise, tasakaalustatud õppetöö ja treeningutega hariduse omandamise perioodil, sujuva integreerumisega ühiskonda, tingimuste loomisega edaspidiseks karjääriks nii tippspordiga tegelemise ajal kui peale sellest loobumist.
- 2) Professionaalselt organiseeritud spordi organisatsioon ja mänedžment peab saama toetust selleks kompetentsete organite kaudu. Professionaalse spordiga tegelejaile peab olema garanteeritud vastav sotsiaalne staatus ja kaitse koos kõlbeliste tagatistega igasuguse ekspluateerimise eest.

Artikkel 9 Inimressursid

- 1) Tuleb toetada spordi kõiki aspekte hõlmavate koolituskursuste korraldamist vastavate spordiorganisatsioonide poolt ning nende kursuste lõpetajatele sellekohase kvalifikatsiooni ja diplomi andmist. Sellised kursused peaksid vastama osalejate soovidele ja vajadustele erinevatel sporditöö tasemetel ning olema mõeldud nii vabatahtlikena tegutsevaile kui palgalistele spetsialistidele (spordijuhid, treenerid, mänedžerid, ametnikud, jne).
- 2) Neil, kes on tegevad sporditegevuse juhendamise või järelevalvusega, peab olema sellealane kvalifikatsioon, nad peavad tagama nende inimeste ohutuse ja tervise, kellega nad tegelevad.

Artikkel 10 Sport ja säästlik areng

See, et tagada ja parandada inimeste kehalist, sotsiaalset ja vaimset heaolu põlvkonnast põlvkonda, nõuab sportlike tegevuste korraldamisel nii linna tingimustes, looduses kui ka veekogudel kohaldumist meie planeedi piiratud ressurssidele ning toimumist säästliku ja tasakaalustatud keskkonnanahoiu tingimustes.

See tähendab:

- looduse ja keskkonna iseärasuste arvestamist spordirajatiste projekteerimisel ja ehitamisel;
- spordiorganisatsioonide toetamist ja stimuleerimist nende püüdlustes säilitada loodust ja keskkonda;
- rahva teadlikkuse ja teadmiste tõstmist spordi ja säästliku arengu vahekorra ning loodusest tervikuna

Artikkel 11 Informatsioon ja teaduslik uurimistöö

Tuleb välja arendada sobivad struktuurid ning eraldada vahendid olulise spordiinformatsiooni kogumiseks ja levitamiseks kohalikul, üleriigilisel ja rahvusvahelisel tasandil. Tuleb soodustada spordi kõiki aspekte puudutavat teaduslikku uurimistööd. Tuleb korraldada sellealaste uurimistööde info ja tulemuste vahetamist nii kohalikul, regionaalsel, rahvuslikul kui rahvusvahelisel tasemel.

Artikkel 12 Finantsid

Käesoleva harta taotluste ja eesmärkide elluviimine peab olema toetatud ja finantseeritud nii riiklikest kui ka regionaalsetest ja kohalikest vahendeist. Tuleb soodustada spordi toetamist kombineeritult nii era- kui riiklikest vahenditest, samuti luua spordisektoris endas vajalikke ressursse edasise arengu tagamiseks.

Artikkel 13 Kodumaine ja rahvusvaheline koostöö

- 1) Spordi arendamise koordineerimiseks tuleb luua sobivaid struktuure, kui neid ei ole veel loodud, nii spordi riikliku sektori ja teiste spordiga seotud ametkondade vahel kui ka riikliku ja vabatahtliku sektori vahel, seda nii üleriigilisel, regionaalsel kui ka kohalikul tasemel, et viia ellu Hartas taotletud eesmärged. Taoline koordineeriv tegevus peab arvestama teistes eluvaldkondades - haridus, tervishoid, sotsiaalhooldus, linna- ja maaplaneerimine, kunst ning teised vaba aja teenused - planeeritavat ja tehtavat ning tagama, et sport oleks ja jääks sotsiaal-kultuurilise sfääri lahutamatuks osaks.
- 2) Käesoleva Harta eesmärkide teostamisel on tarvilik üle-euroopaline ja rahvusvaheline koostöö.